

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

VILNIAUS UNIVERSITETO
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
APSKAITA IR AUDITAS
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Prof. dr. Valdonė Darškuvienė (**grupės vadovas**), *akademinės bendruomenės atstovė*
2. Doc. dr. Kristina Kundelienė, *akademinės bendruomenės atstovė*
3. Saulius Lapšinskas, *socialinių partnerių atstovas*
4. Dominykas Tvaska, *akademinės bendruomenės atstovas, studentų atstovas*

Vertinimo koordinatore – Aušra Leskauskaitė

2020
Vilnius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Apskaita ir auditas
Studijų kryptių grupė (-ės)	Verslo ir viešoji vadyba
Studijų kryptis (-ys)	Apskaita
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (4 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Verslo vadybos bakalauras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	4
2.2. Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	8
2.3. Studentų priėmimas ir parama	9
2.4. Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	10
2.5. Dėstytojai	12
2.6. Studijų materialieji ištekliai	13
2.7. Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	14
III. REKOMENDACIJOS	15
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	16

I. IŽANGA

Teikiamas dokumentas skirtas įvertinti Vilniaus universiteto ketinamą vykdyti pirmosios pakopos studijų programą „Apskaita ir auditas“ apskaitos studijų kryptyje. Vertinimą atlikusi ekspertų grupė vadovavosi Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika (patvirtinta Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149), Bendraisiais studijų vykdymo reikalavimais (patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168), Apskaitos studijų krypties aprašu (patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-818), Studijų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašu, vertinamosiomis sritimis ir rodikliais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-835 (nauja redakcija patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-1535), taip pat Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatomis ir gairėmis.

Ketinama vykdyti apskaitos studijų krypties pirmosios pakopos studijų programa „Apskaita ir auditas“ (toliau – Programa) buvo vertinama, remiantis Programos rengėjų pateiktu Programos aprašu, papildomai pateikta informacija apie Programos materialiuosius išteklius (prezentacija) bei virtualaus vizito į Vilniaus universitetą (toliau – VU, Universitetas) išvalgomis. Virtualus vizitas buvo organizuotas 2020 m. balandžio 16 d., o jo metu įvykusių atvirų ir dalykiškų susitikimų metu su VU Ekonomikos ir verslo administravimo fakulteto (toliau – EVAF, Fakultetas) administracija, Programos aprašo rengimo grupe, numatomais Programos dėstytojais ir socialiniais partneriais buvo atsakyta į visus ekspertams iškilusius klausimus bei pateikti Programos aprašo patikslinimai. Ekspertai dėkoja SKVC ir VU EVAF už efektyvų darbo organizavimą sudėtingu COVID-19 viruso pandemijos laikotarpiu ir teikia galutines Programos vertinimo išvadas.

III. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

VU teikiama registruoti Programa neabejotinai aktuali, skirta atliepti šiuolaikinius verslo bei viešojo sektoriaus vystymo ir valdymo tobulinimo poreikius, ypač apskaitos, audito, finansų valdymo srityje. Šiandieninės verslo procesų bei viešojo sektoriaus raidos tendencijos tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje rodo, jog apskaitos, audito, finansų analizės bei valdymo sritys išgyvena kardinalius pokyčius – apskaitos bei audito standartų kaitą, jų taikymo iššūkius, įmonių bei organizacijų apskaitos-audito-finansų funkcijų pokyčius, apskaitos profesijos plačiąja prasme transformacijas, ypač dėl dinamiško naujų informacinių technologijų priemonių taikymo organizacijose. Tiek privataus, tiek viešojo sektoriaus įmonių vadovai siekia efektyvaus organizacijų valdymo, planavimo bei kontrolės, inovatyvių analitinių bei valdymo instrumentų bei priemonių kūrimo ir adaptavimo verslo analizei, rizikos vertinimui bei valdymui realizuojant į vietines bei užsienio rinkas orientuotas plėtros strategijas bei ilgalaikį vertės kūrimą. Šiems tikslams įgyvendinti neabejotinai reikia suformuoti tinkamas globaliame pasaulyje veikiančių organizacijų darbuotojų, tame tarpe ir apskaitos, audito bei finansų analizės, kompetencijas. Tad galima teigti, jog neabejotinai egzistuoja trūkumas apskaitos bei audito specialistų, turinčių tiek teorinius pagrindus, tiek ir praktinius įgūdžius, bei gebančių

kompleksiškai spręsti apskaitos, audito, finansų analizės problemas, o taip pat tinkamai atlikti šias funkcijas Lietuvoje veikiančiose įmonėse bei organizacijose.

Programos aprašo skyriuje „*Šalies ūkio ir visuomenės poreikiai bei institucijos strategija*“ atlikta Lietuvos darbo rinkos apžvalga bei išsami aukštos kvalifikacijos specialistų poreikio analizė, remiantis Nacionalinio plėtros instituto, Lietuvos Nacionalinės darbo biržos, Lietuvos banko tyrimų bei Programos rengėjų apklausos duomenimis. Ši apžvalga tinkamai pagrindžia Lietuvos darbo rinkos poreikį registruoti ir vykdyti studijų programą „Apskaita ir auditas“ apskaitos studijų kryptyje. Programos poreikis taip pat pagrįstas potencialių darbdavių/socialinių partnerių nuomone – parengti bei vykdyti studijų programą, apimančią iš karto kelias susijusias sritis – apskaitą, auditą, įmonės veiklos analizę, išlaidų apskaitą ir valdymą. Tokia diversifikuota programa yra orientuota į socialinių partnerių įvardintą plataus profilio kvalifikuotų apskaitos specialistų poreikio patenkinimą tiek privačiame, tiek viešajame sektoriuose.

Programos rengėjai detalai išanalizavo kitų Lietuvos universitetų vykdomas apskaitos bei finansų studijų programas ir atskleidė, jog šios srities specialistų rengimas Vilniuje ir Kaune nėra subalansuotas, o galimybės moksleiviams rinktis apskaitos krypties studijas yra ribotos. Tad ketinama vykdyti apskaitos studijų krypties programa „Apskaita ir auditas“ leistų spręsti struktūrinį darbo rinkos nesubalansuotumą.

Programos apraše nurodytos Programos sąsajos su Vilniaus universiteto strateginiu tikslu – siekti „Lietuvą stiprinančio universiteto“. Šis strateginis tikslas būtų įgyvendinamas rengiant kvalifikuotus pirmos studijų pakopos absolventus – apskaitos specialistus, gebančius dirbti tiek nacionalinėse, tiek tarptautinėse kompanijose, sėkmingai spręsti organizacijų problemas globaliomis sąlygomis. Įgyvendinant šią studijų programą, Vilniaus universiteto EVAF siekia įgyvendinti tarptautinių kokybiškų studijų tikslą. Todėl Programa parengta ir registruojama vykdymui lietuvių bei anglų kalbomis, su potencialia dvigubo diplomo su vienu iš užsienio universitetų vykdymo galimybe. Reiktų pažymėti, jog Programos rengėjai, nors ir įrodo, jog ši Programa gali būti pilnai vykdoma anglų kalba, tačiau detaliau neatskleidžia, kaip tai būtų įgyvendinama. Programos apraše nurodoma galimybė kai kuriuos dalykus klausyti anglų ar lietuvių kalba pasirinktinai. Studijų programos „Apskaita ir auditas“ tikslas – rengti plataus profilio apskaitos specialistus, bei numatomi studijų rezultatai demonstruoja jos aiškias sąsajas su institucijos misija, strategija ir veiklos tikslais.

Programos aprašo skyriuje „*Studijų programos tikslų ir studijų rezultatų atitiktis teisės aktų reikalavimams*“ demonstruojamos Programos sąsajos su pagrindiniais studijų programų vykdymą reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Programa parengta atsižvelgiant į Lietuvos kvalifikacijų sandarą, kuri atitinka Europos kvalifikacijų sandarą, o studijų programos tikslas bei numatomi studijų rezultatai suformuluoti taip, kad ji gali būti priskiriama šeštajam kvalifikacijos lygiui. Programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai yra suderinti su Apskaitos studijų krypties aprašo reikalavimais. Programos sandara, apimtis, privalomų, bendrųjų universitetinių bei pasirenkamųjų dalykų struktūra, numatyti mokymosi bei pasiekimų vertinimo metodai atitinka galiojantį pirmosios pakopos studijų reglamentavimą. Bendra studijų programos apimtis – 240 kreditų, apskaitos studijų krypties dalykai sudaro 120 kreditų, bendrųjų universitetinių dalykų kreditų apimtis – 15. Baigiamajam darbui skiriama 15 kreditų, profesinei praktikai numatyta 15 kreditų. Kontaktinio darbo apimtis (įskaitant nuotolinį) viršija 32%, o studento savarankiškas darbas sudaro beveik 68%. Apibendrinta informacija pateikta Programos aprašo 4 lentelėje (19 psl.).

Programos numatomi studijų rezultatai atitinka Apskaitos studijų krypties apraše išskirtus penkis pagrindinius elementus: žinias ir jų taikymą, gebėjimą vykdyti tyrimus, specialiuosius gebėjimus, socialinius gebėjimus ir asmeninius gebėjimus. Programos rengėjai Programos

aprašo 2 ir 3 lentelėse atskirai pateikė Programos studijų rezultatus ir jų sąsajas su studijų dalykais bei Programos struktūrą, tačiau Programos apraše pateikta informacija *nėra pakankama* siekiant įvertinti Programos tikslo ir numatomų studijų rezultatų dermę su Programos dalykų studijų rezultatais: konkretaus dalyko studijų rezultatų sąsajos su Programos studijų rezultatais *nėra nurodytos*. Taigi, nors Programoje numatyti dalykai yra orientuoti į numatytų studijų rezultatų ir Programos tikslo pasiekimą, tačiau nustatyti, ar dalykų rezultatai pilnai dera su Programos studijų rezultatais, *nėra galimybės*. Programoje numatyti labai įvairūs mokymo(si) metodai, anot Programos rengėjų, leisiantys pasiekti numatomus Programos studijų rezultatus, tačiau analizuojuant 4-ame Programos aprašo priede pateiktus dalykų aprašus kai kurių dalykų studijų rezultatų, studijų metodų ir vertinimo metodų suderinamumas kelia pagrįstų abejonių, pvz. dalyke „Skirtingų veiklos rūšių apskaita“ (žr. 4 priede 113-115 psl.) tarp siekinių minima: „...dirbti komandoje...“, tačiau tarp užduočių nėra komandinio darbo įgūdžius formuojančių studijų metodų; „gebės vertinti įmonės finansinę būklę ir veiklos rezultatus...“ – analizės siekinys, o temose analizės aspektas neatsispindi, numatyti studijų metodai yra paskaitos, seminarai ir praktinių užduočių sprendimas, o vertinimo metodas – „užduoties vertinimas“ (vienintelis, nors vertinimo strategijoje aprašyti tarpinis atsiskaitymas ir galutinis egzaminas); dalyke „Finansinių ataskaitų auditas“ (žr. 4 priede 48-49 psl.) vertinimo strategijoje numatyti elementai vertinimo metoduose neatsispindi ir panašiai (žr. daugiau 4 priede 40-43, 133-135 psl.).

Programos struktūra sudaryta taip, kad studijuojančių žinios ir kompetencijos būtų formuojamos nuosekliai. Pirmaisiais studijų metais numatyti tokie fundamentiniai dalykai kaip ekonomikos teorija, vadyba, verslo matematika ir kt., kurių žinios yra būtinos vėlesniais metais numatytiems dalykams, taip pat pradedamos formuoti krypties žinios ir gebėjimai, o nuo antrojo kurso šalia dalykų, skirtų finansų, ekonominių, vadybinių kompetencijų ugdymui, gilinamos žinios ir ugdomos kompetencijos būtent apskaitos ir audito srityse. Tačiau pastebėtina, kad nesubalansuotas kokybinių ir kiekybinių tyrimų gebėjimų ugdymas. Nėra aišku, kaip bus pasiekiami Programos tikslai ugdyti tyrimų gebėjimus apskaitos bei audito srityse. Tad nors Programos turinys sukonstruotas gana nuosekliai ir logiškai, tačiau yra netikslumų bei neatitikimų su deklaruojamais Programos rengėjų teiginiais:

- pastebėta gana daug netikslumų dalykų aprašuose, pvz. nurodoma dėstymo kalba tik lietuvių, nors dalykas yra privalomas ir turi būti pritaikytas dėstyti ir anglų k. („Finansinės apskaitos informacinės sistemos“, „Finansų rinkos“, „Skirtingų veiklos rūšių apskaita“, „Valdymo apskaitos informacinės sistemos“), dalykas nurodomas kaip dėstomas anglų k., tačiau nėra nurodyta pagrindinės literatūros šaltinių anglų kalba, teisinis reglamentavimas tik lietuvių kalba (pvz., „Finansinių ataskaitų auditas“, „Išlaidų apskaita ir valdymas“ ir kt.), nurodoma, kad dalykas yra pasirenkamasis, nors priklauso privalomiems studijų krypties dalykams („Valdymo apskaitos informacinės sistemos“);
- kai kurių dalykų aprašuose literatūra yra stipriai pasenusi, todėl rekomenduojame peržiūrėti ir atnaujinti/papildyti literatūros šaltinius. Pavyzdžiui: dalyke „Apskaita viešajame sektoriuje“ kaip privaloma literatūra nurodoma Bagdžiūnienė, 2011, „Finansinės ataskaitos pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus“, gali būti atnaujinta rekomenduojant L. Dagilienė, V. Mykolaitienė, 2019, „Viešojo sektoriaus apskaitos atvejai“, dalyke „Auditas viešajame sektoriuje“ kaip privaloma literatūra nurodoma Daujotaitė D., Tarakevičiūtė I., Puškorius S., 2012, „Veiklos audito teorija ir praktika“, gali būti atnaujinta – R. Subačienė, J. Mackevičius, 2018, „Lietuvos finansinio audito sistema: praeitis, dabartis, perspektyvos“, dalyke „Ekonomikos teorija“ kaip privaloma literatūra nurodoma Blanchard Olivier, 2007, „Makroekonomika: vadovėlis,“ gali būti atnaujinta – D. Andriušaitienė, R. Drejeris, A. Jakutis, V. Petraškevičius, A. Stepanovas, 2016, „Ekonomikos teorija“;

- akcentuojamas kokybinių tyrimų gebėjimų ugdymas (pvz., Kursinio darbo, mokslinių tyrimų metodologijos pagrindų dalykuose rekomenduojama literatūra - tik kokybinių tyrimų, rinkodaros tyrimų), tad galima manyti, kad nenumatoma ugdyti kiekybinių tyrimų gebėjimų. Nors teigiama, kad studijų programa suteiks kompetencijas "analizuoti, vertinti ir prognozuoti organizacijos rodiklius, nustatyti apskaitos tvarkymo ir finansų valdymo problemas", tačiau, pvz., studijų dalyke "Mokslinių tyrimų metodologijos pagrindai" studijų siekiniuose minimi tik "stebėjimo, eksperimento, apklausos, anketavimo" metodai. Tuo tarpu šiuolaikiniai tyrimai apskaitos bei audito srityse neapsiriboja šių metodų taikymu.
- finansų srities dalykuose „Finansų pagrindai“, „Įmonių finansų pagrindai“, „Tarptautinių finansų pagrindai“, „Finansų rinkos“, „Finansinė analizė“ dalis temų dubliuojamos;
- 6 semestre numatyti dalykai „Finansinės ataskaitos“ ir „Finansinių ataskaitų auditas“, o pastarajame yra reikalavimas būti išklaudius modulį „Finansinės ataskaitos“;
- Dalyke „Veiklos auditas“ (5 sem.) – reikalavimas būti išklaudius „Finansinės analizės“ dalyką, kuris numatytas dėstyti 7 semest্রে;
- netiksliai nurodyti išankstiniai reikalavimai studijuojančiam, pvz. dalyke „Mokesčių apskaitos pagrindai“ numatyta, kad privaloma būti išklaudius „Mikroekonomika“ ir „Makroekonomika“, kai tuo tarpu Programos struktūroje tokie dalykai nenumatyti;
- dalis dalykų atrodo dirbtinai išskaidyti/išsmulkinti, todėl kyla pagrįstų abejonų dėl jų tikslingumo, pvz. finansinės apskaitos srities dalykų nuoseklumas - apskaitos pagrindai, finansinė apskaita, skirtingų veiklos rūšių apskaita, finansinės ataskaitos. Koks paskutinio dalyko tikslingumas? Dubliuojamos apskaitos pagrindų, skirtingų veiklos rūšių apskaitos dalykų temos;
- informacinių technologijų kompetencijoms ugdyti numatyti trys dalykai: „Informacinės technologijos“, „Finansinės apskaitos informacinės sistemos“ ir „Valdymo apskaitos informacinės sistemos“, taip pat papildomai būsiami studentai tik lietuvių kalba gali rinktis dar du dalykus „Verslo analitika ir sprendimai“ bei „Duomenų analizė ir interpretavimas“. Manytume, kad vertinga būtų bent vieną iš papildomai pasirenkamų modulių siūlyti ir anglų kalba arba verslo analitikos kompetenciją ugdantį dalyką įtraukti į privalomųjų dalykų sąrašą.

Programos studentai turės galimybę individualizuoti studijas sudarant individualius planus. Programoje numatyta, kad 15 kreditų skiriama pasirenkamiems dalykams, kurie yra orientuoti į studentų poreikį patiems pasirinkti specifinę sritį papildomų kompetencijų ugdymui. Taip pat 10 kreditų numatyta kalbų studijoms (anglų/lietuvių) ir galimybė studijuojantiems lietuvių kalba rinktis pasirenkamuosius dalykus studijuoti anglų kalba. Tad studentams suteikiama galimybė tobulinti anglų kalbos žinias studijuojant pasirenkamuosius dalykus.

Apibendrinant, galima teigti, kad nors yra nemažai įvardintų netikslumų bei trūkumų, tačiau Programos struktūra, turinys, mokymo(si) ir vertinimo metodai turėtų sudaryti sąlygas studentams pasiekti studijų tikslus ir rezultatus.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Programa pagrįsta kvalifikuotų apskaitos specialistų poreikiu bei orientuota į struktūrinio darbo rinkos nesubalansuotumo problemos sprendimą.
2. Programa nukreipta į VU misijos bei EVAF strateginių siekių įgyvendinimą.

3. Programa pasižymi išskirtinumu Lietuvos kontekste – ji būtų vienintelė Lietuvoje apskaitos ir audito programa, vykdoma apskaitos studijų kryptyje, ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Įgyvendinant Programą anglų kalba, stiprinant jos tarptautiškumą, bei planuojant dvigubo diplomo studijų galimybes, tikslingas būtų strateginio partnerio pasirinkimo bei visos Programos vykdymo anglų kalba pagrindimas, atsižvelgiant į profesijos kaitos bei jos studijų tarptautinę praktiką bei tendencijas.
2. Programos apraše 2 ir 3 lentelėse atskirai pateikta informacija apie Programos studijų rezultatus ir jų sąsajas su studijų dalykais bei Programos struktūrą nėra pakankama, siekiant įvertinti Programos tikslo ir numatomų studijų rezultatų dermę su Programos dalykų studijų rezultatais. Kiekvieno konkretaus dalyko studijų rezultatų sąsajos su Programos studijų rezultatais nėra nurodytos. Norint užtikrinti, kad Programos tikslai ir studijų rezultatai būtų pasiekti, Programos aprašas turėtų būti tikslinamas.
3. Studijų dalykų aprašai turėtų būti peržiūrėti, atsižvelgiant į įvardintas pastabas.

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

Programos aprašo skyriuje „*Mokslo (meno) ir studijų sąsajos*“ pateikta informacija apie VU vykdomos mokslo veiklos lygį pagal kasmetinio mokslinių tyrimų bei eksperimentinės plėtros ir meno veiklos bei palyginamojo ekspertinio universitetų mokslinių tyrimų bei eksperimentinės plėtros ir meno veiklos vertinimo rodiklius – demonstruoja itin aukštus EVAF akademinio ir mokslinio personalo mokslo rezultatus ekonomikos bei vadybos mokslų kryptyse. Pažymėtina, jog šie rezultatai – tarp aukščiausių Lietuvoje.

Kita vertus, pateikta informacija atspindi mokslo lygį apibendrintai, stinga detalesnės informacijos apie mokslo lygį būtent apskaitos, audito, finansų tyrimų srityse, todėl realios mokslo veiklos, susijusios su apskaitos studijų kryptimi, pakankamumo įvertinti negalima. Vizito metu ekspertai išsiaiškino, jog fakultete veikia mokslo rezultatų vertinimo ir skatinimo sistema. Tai leidžia daryti prielaidą, jog vieninga į mokslo kokybę orientuota akademinų ir mokslo darbuotojų atestavimo, vertinimo bei skatinimo sistema, skatins ateityje siekti aukštos kokybės mokslo rezultatų apskaitos, audito, finansų tyrimuose.

Vilniaus universiteto EVAF daugelį metų veikia Apskaitos ir audito katedra, kurios darbuotojai neabejotinai turi didelę tiek akademinio, tiek mokslinio darbo patirtį apskaitos, audito, finansų srityse. Katedros nariai ir Programos dėstytojai yra aktyvūs mokslininkai – dalyvauja moksliniuose projektuose, tarptautinėse mokslinėse konferencijose, rengia mokslo publikacijas. Programos apraše pateikta informacija rodo, kad pastaruoju metu mokslinių publikacijų skaičius mažėjo, tačiau nepateikia tokios tendencijos paaiškinimo. Tyrimai, mokslinės publikacijos, reikšmingiausi moksliniai tyrimai apskaitos, audito, finansų srityje Programos apraše nėra pristatyti, pateikti tik bendri Programoje dalyvaujančių dėstytojų mokslo publikacijų skaičiai. Programos aprašo 7 lentelėje (23 psl.) pateiktas bendras Programos dėstytojų 2015-2019 m. įgyvendintų mokslo ir studijų projektų sąrašas. Tarp išvardintų vykdomų/ vykdytų projektų – reikšmingiausi tyrimai ekonomikos srityje (darbo rinkos, gerovės valstybės, Europos Sąjungos bendros valiutos). Pastebėtina, kad apskaitos,

finansų srityse projektai daugiau orientuoti į apskaitos dėstytojų kompetencijų tobulinimą, paslaugų, mokymo platformos kūrimą.

Vertinant studijų turinio sąsajas su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais reikia pažymėti, kad Programa per mažai susieta su naujausiomis technologijomis, kaip, pavyzdžiui su blokų grandinėmis (angl. blockchain), robotizavimu. Tuo pačiu, nepalietos rizikos, kurios gali atsirasti naudojant naujausias technologijas. Studentams nesuteikiama galimybė įgauti patirties dirbant su šiomis technologijomis ir atitinkamų instrumentų įdiegimu.

Apibendrinant galima teigti, jog Programos įgyvendinimui aukštoji mokykla turi kvalifikuotą pedagoginį personalą, pasižymintį moksliniu potencialu, tačiau turi stiprinti mokslinių tyrimų veiklų sąsajas su apskaitos krypties studijomis.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Neabejotinai aukšti EVAF akademinio ir mokslinio personalo mokslo rezultatai ekonomikos bei vadybos mokslų kryptyse - tarp aukščiausių Lietuvoje.
2. VU ir fakultete veikianti į mokslo kokybę orientuota akademinė ir mokslo darbuotojų atestavimo, vertinimo bei skatinimo sistema, skatina siekti aukštos kokybės mokslo rezultatų ir apskaitos, audito, finansų tyrimuose.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Pateikta informacija atspindi mokslo lygį apibendrintai, tačiau stinga detalesnės informacijos apie mokslo lygį, o taip pat mokslinės veiklos tikslus bei pasiekimus būtent apskaitos, audito, finansų tyrimų srityse.
2. Stiprintinos mokslinių tyrimų veiklų sąsajos su apskaitos krypties studijomis.
3. Stiprintinos Programos sąsajos su naujausiomis technologijomis apskaitos, audito, finansų srityse.

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinant studentų atrankos ir priėmimo kriterijų, ir proceso tinkamumą ir viešumą, galima teigti, jog Programos Apraše nurodyti studentų priėmimo reikalavimai atitinka Švietimo, mokslo ir sporto ministro ir VU nustatytus reikalavimus. Konkursinio balo sandara yra aiški ir logiška: konkursinį balą sudaro 4 dalykai - matematika (brandos egzaminas; svertinio vidurkio svoris 0,4); 2. lietuvių kalba ir literatūra (brandos egzaminas; svertinio vidurkio svoris 0,2); 3. istorija, arba informacinės technologijos, arba geografija, arba užsienio kalba (brandos egzaminas arba metinis pažymys; svertinio vidurkio svoris 0,2); 4. trečiojo dalyko nesutampancio su aukščiau išvardintais brandos egzamino rezultatas ar metinis pažymys (svertinio vidurkio svoris 0,2) (Programos aprašo 25 psl.). Ekspertai mano, kad priemonės numatytos studentų atrankos ir priėmimo kriterijų viešinimui (Programos pristatymas aukštųjų mokyklų mugėse, rengiamuose EVAF ar VU renginiuose, informacija internetiniuose puslapiuose) yra pakankamos ir tinkamos.

Užsienio šalių piliečių priėmimas į Programą vykdomas vadovaujantis *Užsienio šalių piliečių priėmimo į Vilniaus universiteto pirmosios ir antrosios pakopų bei vientisųjų studijų programas tvarkos aprašu*. Baigusiems, studijavusiems ar studijuojantiems Lietuvos ar užsienio valstybių aukštosiose mokyklose pagal aukštojo mokslo studijų programas ir norintiems tęsti studijas „Apskaitos ir audito“ programoje (išskyrus stojančiuosius į pirmą kursą), gali būti įskaitomi

ankstesnių arba dalinių studijų rezultatai remiantis *Studijų rezultatų įskaitymo Vilniaus universitete tvarka*. Programos apraše nepateikta informacija apie neformalaus ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų pripažinimą. Vizito metu ekspertai išsiaiškino, jog VU anksčiau tokios tvarkos neturėjo, o nauja tvarka patvirtinta neseniai (2019 m. lapkričio 19 d. Senato nutarimu Nr. SPN-63), todėl realaus šios tvarkos taikymo įvertinti negalima.

Parama studentams yra teikiama pagal VU bendrąją tvarką – paskiriami studentai-kuratoriai, su dėstytojais studentai gali konsultuotis el. paštu, telefonu ir dėstytojų budėjimo valandomis tvarkaraštyje numatytu metu, studentai gali gauti įvairias stipendijas, Universitete veikia Studentų paslaugų ir karjeros skyrius, teikiamos psichologo paslaugos. Studentai apie įvairaus pobūdžio teikiamas paslaugas sužino integracinės savaitės metu, iš kuratorių, informacija taip pat viešinama Universiteto puslapyje. Vis dėlto, ekspertai skatintų patį fakultetą ir Programos rengėjus ieškoti papildomų tiek akademinį, tiek socialinių studentų paramos priemonių, pvz.: studentai mentoriai (vyresnių kursų studentai padedantys kitiems studentams geriau įsisavinti studijų procesus, tvarką, medžiagą ir pan.).

Teigtina, informacijos apie įvairias paramos studentams formas kiekis yra tinkamas. Visa studijų ir su studijomis bei jų procesu susijusi informacija studentams yra pasiekama per VUSIS, ją taip pat pateikia EVAF studijų koordinatorės, studijų prodekanas ir Studijų programos komiteto vadovas. Kiekvieno dalyko dėstytojas pirmosios paskaitos metu supažindina studentus su dalyko apraše esančia pagrindine informacija.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Aiškiai ir konkrečiai numatytos studentų paramos ir informavimo priemonės, jos realiai taikomos.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos rengėjai su EVAF pagalba galėtų paieškoti papildomų studentų paramos priemonių Programai, kurios neįeina į bendrąją Universiteto tvarką.

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Mokymo ir mokymosi procesas užtikrina tinkamą Programos įgyvendinimą ir studijų rezultatų pasiekimą. Programos aprašo 28 psl. nurodyti numatomi taikyti studijų metodai yra labai įvairūs. Jie apima tradicinius ir šiuolaikinius studijų metodus, tokius kaip paskaita, seminaras, probleminis dėstymas, diskusija, atvejo analizė ir pan. Atsižvelgiant į pateikiamą informaciją bei remiantis informacija, gauta susitikimo su numatomais Programos dėstytojais metu, buvo pastebėta, jog inovatyvūs studijų metodai papildė jau tradiciniais tapusius studijų metodus, bet jų įvardijimas neatskleidžia, kaip konkrečiai vieno ar kito inovatyvaus metodo taikymas tiesiogiai prisidės prie studijų rezultatų siekimo. Dalykų aprašuose pateikti studijų metodai visgi neatspindi prioritetinės metodų taikymo tvarkos bei svarbos kiekvieno dalyko rezultatų pasiekimui, tad kyla abejonės, ar visi įvardyti metodai yra reikalingi dalyko studijų rezultatams pasiekti.

Programos aprašo 4 priede pateiktuose dalykų aprašuose išvardijami studijų rezultatų pasiekimo vertinimo metodai yra įvairūs. Kiekvieno dalyko apraše nurodoma vertinimo strategija, kurioje detalizuoti atsiskaitymų tipai, jų įtaka galutiniam pažymiui, atsiskaitymo laikas ir vertinimo kriterijai. VU EVAF studijų rezultatų vertinimo tvarka remiasi pagrįstumo,

patikimumo, aiškumo, naudingumo, nešališkumo principais, vertinama dešimtbale sistema, nustatytas slenkstinis kriterijus, apibūdinantis pasiektą minimalų, privalomą kompetencijos lygį (žr. Programos apraše 8 lent. 29 psl.). Atsižvelgiant į pateiktus argumentus, galime pagrįstai teigti, kad studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški, vieša ir tinkama studijų rezultatams įvertinti.

Anot Programos rengėjų, studentų savarankišką darbą (mokymąsi) sudaro pasirengimas seminarams, pratyboms, kontroliniams darbams, įskaitoms ir egzaminams, individualių ir grupinių savarankiškų užduočių atlikimas, savarankiškas mokslinis tiriamasis darbas (-ai), referatų, baigiamųjų darbų ar projektų rengimas. Studento savarankiškas darbas (mokymasis) sudaro 68 procentus studijų programos apimties. Konkretūs mokymo ir studentų savarankiško mokymosi būdai bei jų apimtys yra nurodomi studijų dalykų aprašuose (4 priedas). Savarankiško darbo rezultatai vertinami, remiantis iš anksto numatytais, ir studentams pristatytais studijų rezultatais, kurie vertinime išreiškiami konkrečiais vertinimo kriterijais ir rodikliais. Studentai studijų procese skatinami aktyviai naudotis nuotolinio mokymosi aplinka „Moodle“ (www.emokymai.vu.lt).

Ekspertai pastebėjo nevienodą studentų savarankiško darbo krūvį semestrų metu. Pavyzdžiui, rašto darbų rengimo krūviai, kai kuriais semestrais (pvz. VI semestras) yra dideli - iš 5 privalomų dalykų, trijuose dalykuose, tarpiniams atsiskaitymams reikia rašyti rašto darbus. Rekomenduotina peržiūrėti atsiskaitymo už savarankišką darbą užduoties pateikimo bei atsiskaitymų grafikus, tolygiai išdėstant savarankiško darbo krūvį semestrų metu.

Vertinant tolimesnių studijų galimybes, galima teigti, jog jos aprašytos pakankamai. Programos apraše 33 psl. nurodyta, kad Programos absolventai galės kryptingai tęsti studijas apskaitos ir finansų, vadybos ir verslo kryptių magistrantūros programose.

Programos aprašo rengėjai nurodo (žr. 30 psl.), kad už lygių galimybių politikos priemonių formavimą VU yra atsakingas Bendruomenės vystymo skyrius, kurio vienas iš tikslų - universiteto bendruomenės narių lygių galimybių užtikrinimas. EVAF yra paskirti konsultantai, koordinuojantys studijų proceso pritaikymo socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais klausimus. Tačiau manome, kad reikėtų organizuoti mokymus studentams su specialiaisiais poreikiais, kaip orientuotis VU, taip pat kuruoti pirmo kurso studentus. VU yra patvirtinta strategija „Atviras neįgaliesiems universitetas“, kurios nuostatas įgyvendinant yra sudarytos sąlygos studijuoti ir studentams su negalia: techninės, organizacinės, metodinės priemonės, finansinės paramos galimybės. Studijos socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais yra prieinamos. Fizinės aplinkos pritaikymas yra vienas iš būdų pritraukti studentus su specialiaisiais poreikiais. EVAF prisiderina prie studentų su specialiaisiais poreikiais galimybių, plėtoja studijų plano individualizavimo ir lankstumo galimybes, ugdo dėstytojų lankstumą darbui su studentais turinčiais specialiuosius poreikius, geba derinti EVAF ir studentų su specialiaisiais poreikiais interesus.

Taip pat Universitete vykdomos 5 mentorystės programos, iš kurių dvi orientuotos ir į individualius studentų poreikius, tad padeda integruoti socialiai pažeidžiamų grupių ir specialiųjų poreikių turinčius studentus. Tačiau manome, svarbu, kad studentai su specialiaisiais poreikiais dalyvautų kultūrinėje projektinėje veikloje, su kitais organizuotų bendruomenės veiklą. Studentų su specialiaisiais poreikiais įsidarbinimas yra pakankamai probleminė sritis. Apibendrinant galima teigti, kad studijų procesas iš esmės yra pritaikytas socialiai pažeidžiamų grupių ir specialiųjų poreikių turintiems studentams.

Programos apraše (29-30 psl.) pateikta informacija įrodo, kad akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimui VU taikomos įvairios priemonės: VU

bendruomenė vadovaujasi Vilniaus universiteto akademinės etikos kodeksu, kuriame apibrėžtos bendrosios akademinės, dėstytojų, studijų ir mokslinio tiriamojo darbo etikos normos; egzaminų sesijos metu studentų atstovybės deleguoti atstovai stebi egzaminavimo eigą ir padeda dėstytojams užtikrinti sąžiningą egzaminų laikymą (esant poreikiui ir tarpiniams žinių patikrinimams); siekiant užtikrinti maksimaliai objektyvų studentų žinių vertinimą galutinio atsiskaitymo metu darbai yra vertinami juos nuasmeninus; Universitete yra įdiegta baigiamųjų darbų plagiatų patikros sistema; vertinant studijuojančiųjų, turinčių specialiųjų poreikių (turinčių regos, klausos, judėjimo ar kt. negalią), studijų pasiekimus, taikomos lanksčios pasiekimų vertinimo formos, prisiderinama prie šių asmenų galimybių. Visgi iš Programos aprašo nėra aišku, kaip užtikrinamas tarpinių semestro rašto darbų autentiškumas, kaip dažnai peržiūrimos/atnaujinamos atsiskaitymų užduotys.

Analizuojant apeliacijų ir skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymą pastebėta, kad studentams yra sudarytos galimybės teikti apeliacijas dėl tarpinių darbų ar galutinio egzamino įvertinimo kreipiantis į VU EVAF Ginčų nagrinėjimo komisiją. Ginčų nagrinėjimo komisija, kurios veiklos organizavimą reglamentuoja VU Kamieninio akademinio padalinio ginčų nagrinėjimo komisijos nuostatai, nagrinėja pareiškimus dėl ginčų, susijusių su mokslo ir studijų veikla, tarp studijuojančiųjų ir kitų bendruomenės narių (išskyrus ginčus dėl akademinės etikos ir ginčus dėl darbo santykių) ir studijuojančiųjų apeliacijas dėl vykdomų studijų dalykų studijų pasiekimų vertinimo. Taip pat numatyta ir tolesnė ginčo nagrinėjimo eiga, jei su pirmine išvada ginčo dalyvis argumentuotai nesutinka. Tačiau būtina pastebėti, kad iš Programos aprašo nėra aišku, kaip studentai gali susipažinti su dalyko įvertinimu, t. y. kokia taikoma praktika, pvz. ar skelbiamas laikas ir vieta, kur galima susipažinti su įvertinimu? gal dėstytojas teikia individualų išsamų grįžtamąjį ryšį? ir pan. Apibendrinant Programos apraše ir papildomai vidiniuose VU dokumentuose pateiktą informaciją galima teigti, kad apeliacijų ir skundų nagrinėjimo procedūros yra aiškios ir skaidrios.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Programoje numatoma naudoti daug šiuolaikinių aktyvaus mokymo(-si) metodų, kurie motyvuoja studentus.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Rekomenduotina tolygiai išdėstyti savarankiško darbo krūvį semestro metu peržiūrint atsiskaitymo už savarankišką darbą užduoties pateikimo bei atsiskaitymų grafiką.
2. Studentai su specialiaisiais poreikiais turėtų būti labiau įtraukiami į kultūrinę projektinę veiklą.

2.5. DĚSTYTOJAI

Dėstytojų skaičius, kvalifikacija bei kompetencijos atitinka Lietuvos teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir yra tinkami numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Programoje yra numatytas pakankamas skaičius dėstytojų numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Numatoma, kad dėstys 10 profesorių, 11 docentų, 5 asistentai dr., 2 jaun. asistentai dokt., 3 lektorai dr., 3 lektorai. 82 % Programos dėstytojų yra mokslininkai su daktaro laipsniu. Planuojamos Programos dėstytojų amžiaus vidurkis nesiekia 50 metų. Dėstytojai priklauso įvairioms amžiaus grupėms, kas sudaro palankias prielaidas perteikti studentams tiek ilgalaikėje patirtyje įgytas žinias, tiek ir novatoriškas idėjas. Didžioji dalis numatomų dėstytojų

sistemiškai vykdo mokslinį darbą. Dėstytojai parinkti remiantis profesionalumo, mokslinės-pedagoginės patirties pagrindu. Ekspertų grupė rekomenduotų pritraukti dėstytojų iš socialinių partnerių.

Universiteto tinklapyje pateikiama bendroji informacija, apibūdinanti pedagoginio personalo įgūdžių lavinimo galimybes: <https://www.vu.lt/gyvenimas-universitete/darbuotojams/kompetenciju-ir-igudziu-lavinimas>. Kiekvieno darbuotojo kvalifikacijos kėlimo poreikis yra nustatomas metinių pokalbių metu, atsižvelgiama į studentų pildomas apklausas. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo poreikiai vėliau perkeliama į metinį mokymų planą. Pagrindė dėstytojai savo kvalifikaciją kelia VU ir VU EVAF organizuojamuose kursuose ir per ERASMUS+ projektus. Ekspertų manymu, Fakultete organizuojami dėstytojų susitikimai-diskusijos, kurių metu dėstytojai apsieičiama gerąja dėstymo patirtimi yra pagirtina ir skatintina praktika. Mokymai, seminarai ar konferencijos yra finansuojami iš įvairių šaltinių – Fakulteto, Universiteto, Erasmus ar mokslinių projektų lėšų. 2019 m. Universiteto ar Fakulteto organizuojamuose mokymuose dalyvavo 34% visų dėstytojų, o tarptautinėse mokslinėse konferencijose ir seminaruose dalyvavo 28 % dėstytojų. Siekiant išlaikyti bei kelti dėstytojų anglų kalbos lygį nuolat organizuojami anglų kalbos kursai. 2019 m. iš viso 16 dėstytojų lankė Universitete ir Fakultete organizuotus anglų kalbos tobulinimo kursus. Siekiant įvertinti Programoje dėstančių dėstytojų anglų kalbos lygį, Fakultetas organizuos bendrą dėstytojų anglų kalbos lygio nustatymą. Programos aprašo 39 p. nurodyti įvairūs mokymai ir seminarai, kuriuose dalyvavo dėstytojai. Nors pats mokymų, seminarų bei įvairiausių mokslo konferencijų kiekis, kuriuose dalyvavo dėstytojai, yra sveikintinas, tačiau nei Programos apraše, nei vizito metu nebuvo atskleistas kompetencijų kėlimo kryptingumas. Dėstytojų teigimu jie nedalyvavo tęstiniuose mokymuose ar seminaruose (užsiėmimai vykstantys vienas po kitos ta pačia tema, siekiant laipsniškai ir nuolatos plėtoti dalyvio gebėjimus šioje konkrečioje temoje). Taip pat nei Programos apraše, nei vizito metu nebuvo nurodytas konkretus finansavimas tenkantis konkrečios programos dėstytojams.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Programos dėstytojai turi ilgametę pedagoginio darbo patirtį, pasižymi aukšta kvalifikacija.
2. Organizuojami dėstytojų susitikimai-diskusijos, kurių metu dėstytojai apsieičiama gerąja dėstymo patirtimi.
3. Fakulteto organizuojamas bendras dėstytojų anglų kalbos lygio nustatymas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programoje pasigendama daugiau dėstytojų iš socialinių partnerių tarpo.
2. Skatintina vykdyti bei skatinti dėstytojus dalyvauti tęstiniuose mokymuose ar seminaruose siekiant kryptingai ugdyti jų specialybines ir pedagogines žinias bei gebėjimus.

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Programos aprašo tekstas ir papildomai pateikta medžiaga įrodo bei ekspertų vizitas į VU EVAF patvirtino, kad Programai materialieji ištekliai yra tinkami ir pakankami: Programai vykdyti pakanka gerai įrengtų auditorijų, jos tinka įvairių formų veikloms, t.y., paskaitoms, praktiniams

užsiėmimams, laboratoriniams darbams, savarankiškoms studijoms. Auditorijų ir vietų skaičius Programai realizuoti yra pakankamas (žr. Programos aprašo 41-42 psl.).

Studijų kokybei užtikrinti ir Programos apraše numatytiems studijų metodams taikyti, auditorijos aprūpintos daugialypės terpės aparatūra (projektoriai, sujungti su kompiuteriais ir garso sistema), įrengtos kompiuterizuotos auditorijos su licencijuota kompiuterine ir programine įranga, kuri nuolat atnaujinama, įdiegta ir naudojama virtualaus mokymosi aplinka MOODLE.

Pagirtina, kad VU EVAF stengiamasi sudaryti studentams kuo geresnes ir palankesnes sąlygas ne tik studijoms auditorijose, bet ir savarankiškam darbui grupėse, sukūrus jaukias erdves neformaliai bendravimui (pvz., minkštasuoliai koridoriuose, erdvės bibliotekoje ir pan.).

Siekiant didinti mokymosi ir metodinių išteklių prieinamumą, VU EVAF biblioteka nuolat papildoma naujais metodiniais ištekliais (vadovėliais, knygomis, periodika, duomenų bazėmis). Tačiau vėlgi atkreiptinas dėmesys, kad Programos apraše pateikta informacija gan dažnai yra bendro pobūdžio, nesusieta su būtent šia ketinama vykdyti studijų programa, jos dalykais. Vizito metu, uždavus patikslinamuosius klausimus išsiaiškinta, kad Programa yra aprūpinta metodiniais ištekliais. Visgi atkreiptinas dėmesys į tai, kad kai kuriuose studijų dalykuose pagrindinės literatūros šaltiniai yra daugiau nei 5 metų senumo, todėl rekomenduojame peržiūrėti ir periodiškai atnaujinti.

Programos aprašo 13 lentelėje „Apskaita ir auditas“ bakalauro studijų programai vykdyti reikalingos materialinės bazės gerinimo perspektyvinis planas“ pateikta informacija nėra pagrįsta, tad sudėtinga įvertinti, ar numatytos priemonės yra pakankamos.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Institucijos turimi fiziniai bei informaciniai ištekliai užtikrina efektyvų mokymosi procesą.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos apraše pateikta informacija apie metodinius išteklius ir turimas prieigas prie elektroninių leidinių neatspindi atitikties ir tinkamumo vertinamai Programai (atspindi tinkamumą verslo ir vadybos kryptims).

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Studijų kokybė yra puoselėjama pagal VU strateginiame plane, įtvirtintas vertybes bei Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatas. Taikomi įvairūs studijų vidinio kokybės užtikrinimo procesai bei procedūros. Tai ir studijų programų bei suteikiamų kvalifikacijų patvirtinimas, stebėseną ir vertinimą, studentų rezultatų vertinimo sistemos diegimas bei tobulinimas ir pan. Už studijų programų kokybės užtikrinimą ir nuolatinį tobulinimą atsakingi studijų programų komitetai. Tačiau, ekspertų nuomone, studijų programų komitetų veikla – gana formali, nėra pateikta informacijos apie studijų programos komiteto darbą nuolat atnaujinant studijų programas, sprendžiant iškilusius programų valdymo, jų struktūros bei kokybės tobulinimo klausimus. Tokią išvalgą patvirtino įvykę ekspertų grupės susitikimai su dėstytojais bei socialiniais partneriais.

Kaip teigiamą dalyką, galima paminėti ne tik pastovų studijų dalykų vertinimą Universiteto mastu, tačiau ir atliekamas papildomas EVAF studentų apklausas, siekiant išsiaiškinti studentų požiūrį į programą, jos kokybę, pakeitimų poreikį. Su apklausų rezultatais supažindinami tiek

studentai, tiek dėstytojai bei socialiniai partneriai. Tačiau Programos apraše nepakankamai išsamiai aprašytos vidinio kokybės užtikrinimo priemonės.

Studijų kokybės valdymo gerinimui itin svarbus socialinių partnerių įsitraukimas, pavyzdžiui, rengiant užduotis studentams, vedant kvietines paskaitas, dėstant atskirus dalykus, dalyvaujant mentorystės programose. Vizitas Universitete patvirtino ryšius su socialiniais partneriais, tačiau jie galėtų būti žymiai labiau išplėtoti. Aktyvesnis socialinių dalininkų dalyvavimas bei įtraukimas svarstant įvairius studijų programos turinio, įgyvendinimo kokybės ir kitus klausimus prisidėtų tiek prie stipresnio kokybės valdymo, tiek ir prie studijų programos viešinimo.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Centralizuotai ir papildomai EVAF vykdomos studentų apklausos sudaro realią galimybę nuolat tobulinti studijų procesą.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nepakankamai išsamiai aprašytos vidinio kokybės užtikrinimo priemonės.
2. Studijų programų komitetų veikla turėtų būti stiprinama nuolat atnaujinant programą, sprendžiant iškilusius programos valdymo, jos struktūros bei kokybės tobulinimo klausimus.
3. Skatintinas didesnis socialinių dalininkų įtraukimas į Programos vykdymą ir valdymą.

III. REKOMENDACIJOS

1. Įgyvendinant Programą anglų kalba, stiprinant jos tarptautiškumą, bei planuojant dvigubo diplomo studijų galimybes tikslingas strateginio partnerio pasirinkimo bei visos Programos vykdymo anglų kalba pagrindimas, atsižvelgiant į profesijos kaitos bei jos studijų tarptautinę praktiką bei tendencijas.
2. Remiantis SKVC rekomendacijomis, rekomenduojama parengti numatomų Programos studijų rezultatų ir Programos dalykų studijų rezultatų sąsajų lentelę. Toks dokumentas tikslingas siekiant užtikrinti, kad Programos tikslai ir studijų rezultatai būtų pasiekti.
3. Rekomenduojama patikslinti studijų dalykų aprašus atsižvelgiant į 2.1 skyriuje išsakytus komentarus.
4. Rekomenduojama stiprinti mokslinių tyrimų veiklas su apskaitos studijų kryptimi susijusioje mokslo kryptyje.
5. Rekomenduojama tolygiai išdėstyti savarankiško darbo krūvį semestro metu, ir tuo tikslu peržiūrėti atsiskaitymo už savarankišką darbą užduoties pateikimo bei atsiskaitymų grafiką.
6. Rekomenduojama pritraukti daugiau dėstytojų iš socialinių partnerių dėstyti Programoje, stiprinti socialinių dalininkų įtraukimą į Programos vykdymą ir valdymą.
7. Rekomenduojama stiprinti Programos vidinio kokybės valdymo priemones.

IV. APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

Vilniaus universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Apskaita ir auditas* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	3
4	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	3
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	3
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	21

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupė:

1. Prof. dr. Valdonė Darškuvienė (grupės vadovas), *akademinės bendruomenės atstovė*
2. Doc. dr. Kristina Kundelienė, *akademinės bendruomenės atstovė*
3. Saulius Lapšinskas, *socialinių partnerių atstovas*
4. Dominykas Tvaska, *akademinės bendruomenės atstovė, studentų atstovas*